

Ročník 1991

Sbírka zákonů

ČESKÉ A SLOVENSKÉ FEDERATIVNÍ REPUBLIKY

ČESKÉ REPUBLIKY / SLOVENSKÉ REPUBLIKY

Částka 4

Rozeslána dne 1. února 1991

Cena Kčs 4,50

O B S A H:

13. Nařízení vlády České a Slovenské Federativní Republiky, kterým se mění a doplňuje nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 223/1988 Sb., kterým se provádí zákoník práce
14. Nařízení vlády České a Slovenské Federativní Republiky, kterým se mění a doplňuje nařízení vlády České a Slovenské Federativní Republiky č. 121/1990 Sb., o pracovněprávních vztazích při soukromém podnikání občanů
15. Nařízení vlády České a Slovenské Federativní Republiky o regulačních odvodech ve mzdové oblasti v roce 1991
16. Vyhláška ministerstva práce a sociálních věcí České republiky o zprostředkovatelích, rozhodcích a ukládání kolektivních smluv vyššího stupně
17. Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí o sjednání Úmluvy o organizaci služeb pro zprostředkování práce (č. 88) a Úmluvy o noční práci žen zaměstnaných v průmyslu (revidované 1948) (č. 89)

13

NAŘÍZENÍ VLÁDY

České a Slovenské Federativní Republiky,

ze dne 20. prosince 1990,

kterým se mění a doplňuje nařízení vlády Československé socialistické republiky
č. 223/1988 Sb., kterým se provádí zákoník práce

Vláda České a Slovenské Federativní Republiky nařizuje k provedení zákoníku práce (dále jen „zákoník“):

Čl. I

Nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 223/1988 Sb., kterým se provádí zákoník práce, se mění a doplňuje takto:

1. § 3 odst. 3 písm. a) a c) zní:

„a) absolventy středních a vysokých škol, odborných učilišť a učilišť vstupujícími do pracovního pomě-

ru na práci odpovídající jejich kvalifikaci; absolventem se rozumí pracovník, jehož celková doba zaměstnání v pracovním nebo obdobném poměru nedosáhla po úspěšném ukončení studia (přípravy) dvou let, přičemž se do této doby nezapočítává doba vojenské základní (náhradní) služby a civilní služby nahrazující tuto službu, doba mateřské a další mateřské dovolené a doba, po kterou organizace podle § 127 odst. 2 zákoníku omluvila nepřítomnost muže v práci, protože mu příslušel rodičovský příspěvek.

b) občany, které je organizace podle zvláštního předpisu povinna přijmout do pracovního poměru.“

2. V § 5 odst. 1 ve větě druhé se za slovo „nemohou“ vkládá slovo „vůči“ a slova „ukládat kárná opatření a“ se vypouštějí.

3. § 7 včetně nadpisu se vypouští.

4. V § 8 odst. 2 písm. b) se slova „nepřesahující souvisle sedm kalendářních dnů“ nahrazují slovy „kratší než jeden měsíc“, písmeno c) se vypouští a v písmenu g) se za slova „sjednaného mezi občany“ připojují slova „k poskytování služeb pro osobní potřebu (§ 269 odst. 1 zákoníku)“.

Dosavadní písmena d) až h) se označují jako písmena c) až g).

5. V § 8 odst. 4 se slova „výrobnímu družstvu nebo jednotnému zemědělskému družstvu“ nahrazují slovy „družstvu, kde součástí členství je též pracovní vztah“.

6. V § 9 odst. 1 a 2 se slova „výrobnímu družstvu nebo jednotnému zemědělskému družstvu“ nahrazují slovy „družstvu, kde součástí členství je též pracovní vztah“.

7. Nadpis nad § 10, § 10 a 11 včetně nadpisů se vypouštějí.

8. Nadpis pod § 12 zní:

„Nepřetržitý odpočinek mezi dvěma směnami“.

9. § 12 odst. 1 se vypouští a zrušuje se číslování odstavců.

10. V § 19 odst. 2 v první větě se slova „krátí organizace pracovníku dovolenou“ nahrazují slovy „může organizace pracovníku krátit dovolenou“.

11. V § 19 odst. 5 se slovo „krátí“ nahrazuje slovy „může krátit“.

12. V § 21 odst. 3 se slovo „mateřského“ nahrazuje slovem „rodičovského“.

13. § 22 odst. 2 zní:

„(2) Výkonem veřejné funkce se rozumí například výkon povinností vyplývajících z funkce poslance Federálního shromáždění, České národní rady, Slovenské národní rady a soudce z lidu.“

14. V § 22 odst. 3 se vypouštějí slova „národního výboru nebo jeho zařízení“ a za slova „státního orgánu“ se vkládají slova „nebo orgánu obce“.

15. V § 23 se vypouštějí slova „přímo národní výbor“ a za slova „státní orgán“ se vkládají slova „nebo orgán obce“.

16. § 24 odst. 2 zní:

„(2) Za dobu zameškanou účastí na jednání soudu, jiného státního orgánu nebo orgánu obce, nepřísluší pracovníku náhrada mzdy od organizace, ani od tohoto orgánu, šlo-li o jednání výhradně v jeho osobním zájmu nebo dal-li k němu pracovník sám podnět svým zaviněním.“

17. Za § 24 se vkládá nový § 24a, který zní:

„§ 24a

(1) Při krátkodobém uvolnění pracovníka pro překážky v práci z důvodu obecného zájmu je organizace, pro kterou byl pracovník v době krátkodobého uvolnění činný, popřípadě z jejíhož podnětu nebo v jejímž zájmu byl uvolněn, povinna uhradit organizaci, u níž byl pracovník v době uvolnění v pracovním poměru, náhradu mzdy za dobu uvolnění, pokud se organizace nedohodly na upuštění od úhrady, popřípadě pokud zákon nestanoví jinak.

(2) Hradí se náhrada mzdy za dobu nezbytně nutného pracovního volna, kterou uvolňující organizace poskytla pracovníku podle právního předpisu;⁶⁾ neuhrazuje se náhrada mzdy poskytnutá podle kolektivní smlouvy nad rozsah stanovený právním předpisem.⁷⁾

(3) Neuhrazuje se náhrada mzdy poskytnutá při výkonu činnosti soudce z lidu, při odběru krve a při aferezi, při odběru dalších biologických materiálů a při činnosti bezprostředně souvisící s plněním úkolů organizace, u níž je pracovník v pracovním poměru.“

18. Nadpis nad § 25 zní:

„Služba v ozbrojených silách a civilní služba“.

19. V § 26 odst. 1 se za slova „ke službě v ozbrojených silách“ vkládají slova „nebo do civilní služby“.

20. V § 26 odst. 2 se v první větě za slova službu v ozbrojených silách“ vkládají slova „nebo civilní služba“.

21. V § 26 odst. 3 se za slova „služby v ozbrojených silách“ vkládají slova „nebo z civilní služby“.

22. V § 26 odst. 5 se v první větě za slova „službu v ozbrojených silách“ vkládají slova „nebo civilní služba“.

23. V § 27 odst. 1 se za slova „vojenské základní (náhradní) služby“ vkládají slova „a při výkonu civilní služby místo vojenského cvičení“.

24. § 28 se doplňuje odstavcem 3, který zní:

„(3) Pracovníku, který je povinen podle zvláštního

⁶⁾ § 124 odst. 2 a § 275 zákoníku práce.

Vyhláška federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 235/1988 Sb., o zjišťování a používání průměrného výdělku.

Vyhláška federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 236/1988 Sb., o jiných úkonech v obecném zájmu.

⁷⁾ § 124 odst. 5 zákoníku práce.

předpisu⁸⁾ pokračovat v prodeji základních potravin, je organizace, u které je dosud v pracovním poměru, povinna k tomuto účelu poskytnout nezbytné pracovní volno bez náhrady mzdy, nejdéle však po dobu tří měsíců.“.

25. § 29 odst. 1 zní:

„(1) Náhradu mzdy ve výši průměrného výdělku za dobu zameškanou pro důležitou osobní překážku v práci uvedenou v příloze k tomuto nařízení poskytuje organizace pracovníku v případech, v rozsahu a za podmínek stanovených v této příloze; domácími pracovníky ji poskytne jen v případech, v rozsahu a za podmínek stanovených v bodech č. 4, 5 a 6 této přílohy.“.

26. V § 30 odst. 2 druhá věta zní: „Má-li pracovník nárok na pracovní volno bez náhrady mzdy, je organizace povinna mu umožnit napracování zameškané doby, pokud tomu nebrání vážné provozní důvody.“.

27. V § 30 odst. 3 se za slova „vojenské základní (náhradní) služby“ vkládají slova „nebo civilní služby“.

28. V § 37 odst. 4 se v druhé větě slova „ideové a odborné připravenosti pracovníků“ nahrazují slovy „jejich odborné připravenosti“.

29. V § 39 odst. 1 se slova „nebo zvláštního odborného učiliště“ nahrazují slovy „odborného učiliště nebo učiliště“.

30. V § 39 odst. 2 se za slova „základních škol“ vkládají slova „základních uměleckých škol“ a slova „národní výbor, který školu nebo školské zařízení“ se nahrazují slovy „příslušná škola, popřípadě orgán, který školu“.

31. § 39 odst. 3 zní:

„(3) Za škodu, která vznikla žákům středních škol nebo odborných učilišť a učilišť, při teoretickém vyučování, při praktickém vyučování, při výchově mimo vyučování a při výchově žáků ve školských zařízeních nebo v přímé souvislosti s nimi odpovídá

a) žákům středních odborných učilišť, odborných učilišť a učilišť, která jsou vnitřní organizační jednotkou organizace, příslušná organizace,

b) žákům středních odborných učilišť, odborných učilišť a učilišť, která jsou právníckými osobami, příslušné učiliště; za škodu, ke které došlo ve středisku praktického vyučování, které je právníckou osobou, příslušné středisko,

c) žákům gymnázií a středních odborných škol, pokud ke škodě došlo při teoretickém vyučování, při praktickém vyučování ve škole, při výchově mimo vyučování nebo v přímé souvislosti s nimi, příslušná škola; pokud ke škodě došlo při praktickém vyučování v organizaci nebo v přímé souvislosti s ní, ta organizace, v níž se vyučování uskutečňovalo.“.

32. V § 41 odst. 2 se v první větě slova „národního výboru“ nahrazují slovy „orgánu státní správy nebo orgánu obce“ a v druhé větě se slova „národní výbor“ nahrazují slovy „orgán státní správy nebo orgán obce, pokud zvláštní předpis nestanoví jinak.“.

33. V § 41 odst. 3 se v první větě slova „národním výborem“ nahrazují slovem „obcí“ a v závěru této věty se vypouští slovo „jednotným“.

34. V § 41 odst. 5 se slova „Československé socialistické republiky“ nahrazují slovy „České a Slovenské Federativní Republiky“.

35. V § 45 se vypouští druhá věta.

36. V § 47 odst. 2 se slova „zvláštním odborném učilišti“ nahrazují slovy „odborném učilišti, učilišti“.

37. § 50 písm. a) zní:

„a) příležitostné komparsové a příležitostné pomocné manuální práce pro film, televizi a rozhlas,“.

38. V § 51 písm. b) se slova „národním výborem k realizaci volebních programů Národní fronty k zvelebování měst a“ nahrazují slovy „obcemi k zvelebování“.

39. Nadpis nad § 52 a § 52 až 54 se vypouštějí.

40. V § 55 odst. 2 se za slova „vojenské základní (náhradní) služby“ vkládají slova „civilní služby místo této služby“.

41. Příloha k nařízení vlády ČSSR č. 223/1988 Sb., kterým se provádí zákoník práce, včetně nadpisu zní:

„DŮLEŽITÉ OSOBNÍ PŘEKÁŽKY V PRÁCI, PŘI NICHŽ SE POSKYTUJE PRACOVNÍ VOLNO

Organizace je povinna poskytnout pracovníku pracovní volno v případech, za podmínek a v rozsahu dále uvedeném:

1. Vyšetření nebo ošetření pracovníka ve zdravotnickém zařízení

Pracovní volno s náhradou mzdy se poskytne

na nezbytně nutnou dobu, pokud vyšetření nebo ošetření nebylo možné provést mimo pracovní dobu.

2. Narození dítěte manželce (družce) pracovníka

Pracovní volno s náhradou mzdy se poskytne

⁸⁾ § 17 odst. 2 a 3 zákona č. 427/1990 Sb., o převodech vlastnictví státu k některým věcem na jiné právnícké nebo fyzické osoby.

na nezbytně nutnou dobu k převozu manželky (družky) do zdravotnického zařízení a zpět.

3. Doprava

- a) rodinného příslušníka do zdravotnického zařízení k vyšetření nebo ošetření při náhlém onemocnění nebo úrazu a k předem stanovenému vyšetření, ošetření nebo léčení. Pracovní volno se poskytne jen jednomu z rodinných příslušníků, a to s náhradou mzdy na nezbytně nutnou dobu, nejvýše však na jeden den, byl-li doprovod nezbytný a uvedené úkony nebylo možno provést mimo pracovní dobu. Má-li pracovník nárok na podporu při ošetřování člena rodiny z nemocenského pojištění (zabezpečení), nepřísluší mu náhrada mzdy;
- b) zdravotně postiženého dítěte do zařízení sociální péče nebo do internátní speciální školy. Pracovní volno se poskytne jen jednomu z rodinných příslušníků, a to s náhradou mzdy na nezbytně nutnou dobu, nejvýše však na šest pracovních dnů v kalendářním roce.

4. Úmrtí rodinného příslušníka

Pracovní volno s náhradou mzdy se poskytne na

- a) dva dny při úmrtí manžela, druhá nebo dítěte a na další den k účasti na pohřbu těchto osob,
- b) jeden den k účasti na pohřbu rodiče a sourozence pracovníka, rodiče a sourozence jeho manžela, jakož i manžela sourozence pracovníka, a na další den, jestliže pracovník obstarává pohřeb těchto osob,
- c) nezbytně nutnou dobu, nejvýše na jeden den, k účasti na pohřbu prarodiče nebo vnuka pracovníka nebo prarodiče jeho manžela nebo jiné osoby, která sice nepatří k uvedeným nejbližším příbuzným, ale žila s pracovníkem v době úmrtí ve společné domácnosti, a na další den, jestliže pracovník obstarává pohřeb těchto osob.

5. Vlastní svatba, svatba dětí a rodičů

Pracovní volno s náhradou mzdy se poskytne na dva dny na vlastní svatbu, z toho jeden den k účasti na svatebním obřadu. Pracovní volno s náhradou mzdy se poskytne na jeden den k účasti na svatebním obřadu při svatbě dítěte a ve stejném rozsahu se poskytne pracovní volno bez náhrady mzdy při svatbě rodiče.

6. Přestěhování pracovníka, který má vlastní bytové zařízení

Pracovní volno bez náhrady mzdy se poskytne na nezbytně nutnou dobu, nejvýše na jeden den

při stěhování v téže obci a při stěhování do jiné obce nejvýše na dva dny; jde-li o stěhování v zájmu organizace, poskytne se pracovní volno s náhradou mzdy.

7. Nepředvídané přerušování provozu nebo zpoždění hromadných dopravních prostředků

Pracovní volno bez náhrady mzdy se poskytne na nezbytně nutnou dobu, nemohl-li pracovník dosáhnout místa pracoviště jiným přiměřeným způsobem.

8. Znemožnění cesty do zaměstnání z povětrnostních důvodů nehromadným dopravním prostředkem, kterého používá pracovník těžce postižený na zdraví

Pracovní volno s náhradou mzdy se poskytne pracovníku těžce postiženému na zdraví na nezbytně nutnou dobu, nejvýše na jeden den.

9. Vyhledání nového místa před skončením pracovního poměru

Pracovní volno bez náhrady mzdy se poskytne na nezbytně nutnou dobu, nejvýše na jeden půl den v týdnu, po dobu odpovídající výpovědní době (§ 45 odst. 1 zákoníku). Ve stejném rozsahu se poskytne pracovní volno s náhradou mzdy při skončení pracovního poměru výpovědí danou organizací nebo dohodou z důvodů uvedených v § 46 odst. 1 písm. a) až d) zákoníku. Pracovní volno lze se souhlasem organizace slučovat.

10. Delegace pracovníků na pohřeb spolupracovníka

Pracovní volno s náhradou mzdy se poskytne na nezbytně nutnou dobu členům delegace pracovníků, které určí příslušný odborový orgán v dohodě s organizací.“

Čl. II

Předseda vlády České a Slovenské Federativní Republiky se zmocňuje, aby ve Sbírce zákonů vyhlásil úplné znění nařízení vlády č. 223/1988 Sb., kterým se provádí zákoník práce, jak vyplývá ze změn a doplnění provedených tímto nařízením a ustanovením zákonného opatření předsednictva Federálního shromáždění č. 362/1990 Sb., o rozšíření okruhu vedoucích funkcí obsazovaných jmenováním.

Čl. III

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. února 1991.

14

NAŘÍZENÍ VLÁDY

České a Slovenské Federativní Republiky

ze dne 20. prosince 1990,

kterým se mění a doplňuje nařízení vlády České a Slovenské Federativní Republiky č. 121/1990 Sb.,
 o pracovněprávních vztazích při soukromém podnikání občanů

Vláda České a Slovenské Federativní Republiky
nařizuje podle § 269 odst. 2 zákoníku práce, ve znění
zákona č. 3/1991 Sb.:

Čl. I

Nařízení vlády České a Slovenské Federativní Re-
publiky č. 121/1990 Sb., o pracovněprávních vztazích
při soukromém podnikání občanů, se mění a doplňuje
takto:

1. § 4 zní:

„§ 4

Pro pracovněprávní vztahy mezi podnikatelem 1991.

a pracovníkem se nepoužijí tato ustanovení zákoníku:
§ 9 odst. 4, § 26, § 27 odst. 1, 3, 4 a 5, § 35 odst. 3, § 65,
68, § 74 písm. b), e) a g), § 85, 140, § 176 odst. 4, § 185
odst. 1, odst. 2 část věty za středníkem a odst. 5 věta
druhá, § 186, 227, § 249 až 251 a § 269 odst. 1.“

2. § 5 až 7, § 9 až 13 a § 15 včetně nadpisů se vy-
pouštějí. Nadpisy § 8, 14 a 16 se vypouštějí.

3. V § 16 se slova „§ 74 odst. 1 písm. g),“ nahrazu-
jí slovy „§ 74 písm. f),“.

Čl. II

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. února

Čl. I a II.

15

NAŘÍZENÍ VLÁDY

České a Slovenské Federativní Republiky

ze dne 3. ledna 1991

o regulačních odvodech ve mzdové oblasti v roce 1991

Vláda České a Slovenské Federativní Republiky
nařizuje podle § 10 odst. 1 písm. a) a odst. 2 zákona
č. 156/1989 Sb., o odvodech do státního rozpočtu:

§ 1

Rozsah platnosti

(1) Regulační odvod za překročení mzdových
a ostatních osobních nákladů a regulační odvod za pří-
růstek mzdových prostředků proti výchozímu roku
(dále jen „odvody“) provádějí právnické osoby oprá-
vněné k podnikatelské činnosti¹⁾ a fyzické osoby provo-
zující podnikatelskou činnost a zapsané do podnikové-
ho rejstříku²⁾ (dále jen „organizace“) s výjimkou

a) organizací, u nichž počet pracovníků zaměstna-
ných v obdobích, za která se provádějí odvody,

nepřekročí 25 osob,

b) občanských a zájmových sdružení³⁾ kromě podni-
ků a hospodářských zařízení těchto sdružení, za-
městnávajících v obdobích, za která se provádějí
odvody, vyšší počet pracovníků než je uveden
v ustanovení písmene a).

(2) Počet zaměstnaných pracovníků podle odstav-
ce 1 odpovídá

a) skutečnému přepočtenému průměrnému evidenč-
nímu počtu pracovníků v období, za které se pro-
vádějí odvody, pokud jej organizace zjišťuje,

b) nejvyššímu dennímu počtu pracovníků zaměstna-
ných v období, za které se provádějí odvody, po-
kud organizace nezjišťuje skutečný přepočtený
průměrný evidenční počet pracovníků.

¹⁾ § 1 hospodářského zákoníku.

²⁾ § 13 zákona č. 105/1990 Sb., o soukromém podnikání občanů.

³⁾ Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů.

Čl. II zákona č. 103/1990 Sb., kterým se mění a doplňuje hospodářský zákoník.

Regulační odvod za překročení mzdových a ostatních osobních nákladů

§ 2

Základem odvodu je částka, o kterou mzdy, ostatní odměny za práci, náhrady mezd a obdobná plnění zúčtované organizací za kalendářní čtvrtletí k výplatě do nákladů (dále jen „mzdové a ostatní osobní náklady“) a snižené podle § 3 překročí objem těchto nákladů nepodléhající odvodu, který zjistí organizace podle § 4.

§ 3

Organizace sníží mzdové a ostatní osobní náklady o tato plnění:

- a) odměny podle předpisů o autorském právu,
- b) odměny za využití vynálezů, průmyslových vzorů, zlepšovacích návrhů a za vyhodnocená řešení tematických úkolů a obdobné odměny (odměny za nové způsoby prevence, diagnostiky a léčení lidí a zvířat a za nové způsoby ochrany rostlin, odměny za vyšlechtění nových plemen zvířat apod.),
- c) odměny (peněžité ceny) z veřejných a užších součástí a veřejných příslibů,
- d) mzdy, ostatní odměny za práci, náhrady mezd a obdobná plnění hrazené ze státního rozpočtu (např. k zabezpečení příprav k obraně v národním hospodářství, úhradě části nástupních platů absolventů škol),
- e) náhrady mezd,
- f) mzdové vyrovnání a odstupné v rozsahu nároku stanoveného právními předpisy,
- g) mzdy domáckých dělníků,
- h) odměny poskytnuté funkcionářům bytových družstev a mzdové a ostatní osobní náklady středisek bytového hospodářství a staveb svépomocné družstevní bytové výstavby v bytových družstvech,
- i) doplatky do průměrného výdělku poskytnuté při převedení pracovníků na jinou práci podle § 37 odst. 4 písm. a) a b) zákoníku práce,
- j) odměny za činnosti a práce prováděné na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr ve vydavatelských a nakladatelských organizacích, pokud se tyto činnosti a práce prováděly v roce 1990 v pracovním poměru.

§ 4

(1) Objem mzdových a ostatních osobních nákladů nepodléhající odvodu zjistí organizace za kalendářní čtvrtletí tak, že objem tarifních mezd (odstavce 2 až 4) zvýší o 5 % a dále o podíl mimotarifních složek, který si odvodí podle odstavců 5 a 6 v procentech k objemu tarifních mezd.

(2) Objem tarifních mezd je souhrn

- a) časových a úkolových mezd a smíšených mezd, jejichž součástí je úkolová složka bez vlivu plnění výkonových norem (odstavec 4) zúčtovaných za kalendářní čtvrtletí k výplatě,
- b) částek, které u pracovníků odměňovaných podílovou mzdou a smíšenou mzdou, jejíž součástí je podílová složka, nebo sloučenými a kombinovanými formami mzdy, odpovídají mzdovému tarifu, z něhož se vycházelo při stanovení podílové sazby nebo sazeb sloučené a kombinované formy mzdy, a pracovnímu úvazku za kalendářní čtvrtletí v hodinách.

(3) Jestliže stupnice mzdových tarifů uplatňovaná v kalendářním čtvrtletí

- a) fyzickou osobou provozující podnikatelskou činnost a zapsanou do podnikového rejstříku⁴⁾ je vyšší než stupnice základních mzdových tarifů stanovených v právním předpisu⁴⁾ o více než 40 %, sníží tato osoba objem tarifních mezd (odstavec 2) v poměru, který odpovídá podílu průměrného mzdového tarifu vypočteného ze základních mzdových tarifů zvýšených o 40 % a průměrného mzdového tarifu vypočteného ze mzdových tarifů uplatněných v kalendářním čtvrtletí; při výpočtu se sečtou mzdové tarify pro jednotlivé tarifní stupně a součet se vydělí počtem těchto tarifních stupňů,
- b) právnickou osobou oprávněnou k podnikatelské činnosti¹⁾ je vyšší než stupnice mzdových tarifů uplatňovaných k 31. prosinci 1990, sníží tato osoba objem tarifních mezd (odstavec 2) v poměru, který odpovídá podílu průměrného mzdového tarifu vypočteného ze mzdových tarifů uplatňovaných k 31. prosinci 1990 a průměrného mzdového tarifu vypočteného ze mzdových tarifů uplatněných v kalendářním čtvrtletí; při výpočtu se sečtou mzdové tarify pro jednotlivé tarifní stupně (třídy) a součet se vydělí počtem těchto tarifních stupňů.

(4) Organizace vyloučí vliv plnění výkonových norem tak, že celkový objem úkolových mezd a úkolové složky smíšených mezd vydělí koeficientem vyjadřujícím plnění těchto norem, které zjistí na základě celkového objemu normohodin a všech hodin odpracovaných v příslušné formě mzdy, popřípadě jiným přesnějším způsobem.

(5) Podíl mimotarifních složek v procentech k objemu tarifních mezd si odvodí organizace, pokud se dále (odstavce 6 a 7) nestanoví jinak, z objemu těchto složek v roce 1990 a objemu tarifních mezd téhož roku. Objem mimotarifních složek zjistí organizace tak, že z přípustného objemu mzdových a ostatních osobních nákladů za rok 1990, který vypočetla podle právních předpisů o usměrňování mzdového

⁴⁾ Vyhláška federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 135/1990 Sb., o odměňování pracovníků při soukromém podnikání občanů.

vých prostředků,⁵⁾ odečte objem tarifních mezd (odstavce 2 a 4) za rok 1990 a plnění uvedená v § 3 a zúčtovaná k výplatě za stejný rok.

(6) Organizace se zahraniční majetkovou účastí a organizace, které nemusely vypočítat přípustný objem mzdových a ostatních osobních nákladů za rok 1990 podle právních předpisů o usměrňování mzdových prostředků,⁵⁾ si odvodí podíl mimotarifních složek obdobně podle odstavce 5. Místo přípustného objemu mzdových a ostatních osobních nákladů použijí souhrn mzdových a ostatních osobních nákladů za rok 1990 a plnění zúčtovaných za rok 1990 k výplatě ze zisku nebo z fondu odměn, který sníží o částku

- a) podléhající dodatkovému odvodu za překročení mzdových a ostatních osobních nákladů nebo regulačnímu odvodu za přírůstek mzdových prostředků,
- b) odpovídající 10 % ze souhrnu sníženého podle ustovení písmene a).

(7) U organizací vzniklých později než k 1. lednu 1990 činí podíl mimotarifních složek 55 %, pokud si nemohou tento podíl odvodit podle odstavce 5, protože příslušné údaje za celý rok 1990 nejsou uvedeny v delimitačním protokolu nebo jiném dokladu.

(8) Organizace mohou podíl mimotarifních složek v procentech k objemu tarifních mezd, který si odvodí podle odstavců 5 a 6, nebo který se stanoví v odstavci 7, zvýšit pro druhé a třetí nebo pro třetí a čtvrté čtvrtletí kalendářního roku, jestliže pro zbývajících dvě čtvrtletí kalendářního roku tento podíl ve stejném rozsahu sníží.

§ 5

(1) Sazba odvodu činí ze základu odvodu (§ 2) při překročení objemu mzdových a ostatních osobních nákladů nepodléhajícího odvodu

sazba odvodu v %	překročení objemu mzdových a ostatních osobních nákladů nepodléhajícího odvodu v %
0	do 3
200	nad 3 do 5
750	nad 5

(2) Překročení objemu mzdových a ostatních osobních nákladů nepodléhajícího odvodu v procentech se zjišťuje z podílu základu odvodu (§ 2) na objemu mzdových a ostatních osobních nákladů nepodléhajícího odvodu.

§ 6

Organizace vzniklé nebo zaniklé v průběhu kalendářního čtvrtletí zjišťují základ odvodu (§ 2) za období ode dne jejich vzniku do konce kalendářního čtvrtletí nebo za období od prvního kalendářního dne příslušného čtvrtletí do dne jejich zániku.

Regulační odvod za přírůstek mzdových prostředků proti výchozímu roku

§ 7

Základem odvodu je částka, o kterou souhrn mzdových a ostatních osobních nákladů snížených podle § 3 a plnění zúčtovaných organizací k výplatě ze zisku nebo z fondu odměn (dále jen „mzdové prostředky“) za kalendářní pololetí překročí objem mzdových prostředků nepodléhající odvodu, který organizace zjistí podle § 8.

§ 8

Objem mzdových prostředků nepodléhající odvodu zjistí organizace za kalendářní pololetí tak, že mzdové a ostatní osobní náklady snížené podle § 3 zvýší o částku, která odpovídá 20% objemu mzdových a ostatních osobních nákladů nepodléhajícího odvodu (§ 4) a zjištěného za stejné období.

§ 9

Sazba odvodu ze základu tohoto odvodu činí 750 %.

§ 10

Organizace vzniklé nebo zaniklé v průběhu kalendářního pololetí zjišťují základ odvodu (§ 7) za období ode dne jejich vzniku do konce kalendářního pololetí nebo za období od prvního kalendářního dne příslušného pololetí do dne jejich zániku.

⁵⁾ Vyhláška federálního ministerstva zemědělství a výživy č. 203/1988 Sb., o usměrňování mzdových prostředků státních podniků zemědělskopotravinářského komplexu, jednotných zemědělských družstev a společných podniků.
 Vyhláška federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 41/1989 Sb., o usměrňování mzdových prostředků podniků s obchodní činností, bytového hospodářství a místní výroby a služeb.
 Vyhláška ministerstva financí, cen a mezd České socialistické republiky č. 111/1989 Sb., o usměrňování mzdových prostředků v družstevních organizacích nesdružených do svazů družstev.
 Vyhláška federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 145/1989 Sb., o usměrňování mzdových prostředků.
 Vyhláška ministerstva financí, cen a mezd České socialistické republiky č. 203/1989 Sb., o usměrňování mzdových prostředků v družstevních organizacích.
 Vyhláška ministerstva financí, cen a mezd Slovenské socialistické republiky č. 19/1990 Sb., o usměrňování mzdových prostředků v družstevních organizacích.
 Výnos ministerstva financí, cen a mezd České socialistické republiky ze dne 19. ledna 1989 č. 18/2777/88 o usměrňování mzdových prostředků státních podniků zemědělskopotravinářského komplexu, jejichž zakladateli jsou národní výbory.
 Výnos ministerstva financí, cen a mezd Slovenské socialistické republiky ze dne 20. června 1989 č. 5/1144/1989 o usměrňování mzdových prostředků státních podniků zemědělskopotravinářského komplexu, jejichž zakladateli jsou národní výbory.

Společná a závěrečná ustanovení**§ 11**

(1) Organizace podají výpočet odvodů tomu orgánu vykonávajícímu správu odvodů, v jehož obvodu měly sídlo poslední den kalendářního čtvrtletí, a to do konce následujícího kalendářního měsíce. Orgán vykonávající správu odvodů může v odůvodněných případech lhůtu pro podání výpočtu prodloužit, a to nejdéle o 15 kalendářních dnů.

(2) Zanikne-li organizace bez provedení likvidace, je její právní nástupce povinen do konce následujícího kalendářního měsíce podat orgánu vykonávajícímu správu odvodů (odstavec 1) výpočet regulačních odvodů.

(3) V případě likvidace organizace trvá povinnost podávat výpočet odvodů a provádět jej až do skončení likvidace. Po ukončení likvidace je likvidátor povinen do konce následujícího kalendářního měsíce podat orgánu vykonávajícímu správu odvodů (odstavec 1) výpočet odvodů.

(4) Pokud organizace provádějí výpočty podle příslušných ustanovení tohoto nařízení, činí tak s přesností

- a) na dvě desetinná místa u průměrů a údajů v procentech,
- b) na čtyři desetinná místa u koeficientů a podílů.

(5) Odvody provádějí organizace ze zisku, pokud nerozhodnou, že k nim použijí fondu odměn.

§ 12

(1) Odvody jsou splatné ve lhůtě stanovené pro podání jejich výpočtu.

(2) Organizace provedou podle tohoto nařízení regulační odvod za

- a) překročení mzdových a ostatních osobních nákladů poprvé za 1. čtvrtletí 1991,
- b) přírůstek mzdových prostředků proti výchozímu roku poprvé za I. pololetí 1991.

§ 13

Zrušují se:

1. nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 38/1989 Sb., o dodatkových odvodech za neúměrný růst mezd a odměn za práci,
2. nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 209/1989 Sb., o regulačních odvodech ve mzdové oblasti.

§ 14

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Čalfa v. r.

16**VYHLÁŠKA**

ministerstva práce a sociálních věcí

České republiky

ze dne 3. ledna 1991

o zprostředkovatelích, rozhodcích a ukládání kolektivních smluv vyššího stupně

Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky podle § 15 odst. 1 zákona č. 2/1991 Sb., o kolektivním vyjednávání, stanoví:

ČÁST PRVNÍ**VÝBĚR ZPROSTŘEDKOVATELŮ
A ROZHODCŮ****§ 1**

(1) Výběr fyzických a právnických osob ke zprostředkovatelské činnosti provádí ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky (dále jen „ministerstvo“) na návrh zejména odborových orgánů a organizací zaměstnavatelů, nebo bez návrhu.

(2) Obdobně se postupuje při výběru fyzických osob pro činnost rozhodců.

(3) Ustanovení odstavce 1 se vztahuje též na zařazení zahraničních fyzických a právnických osob do seznamu zprostředkovatelů.

ČÁST DRUHÁ**SEZNAMY ZPROSTŘEDKOVATELŮ
A ROZHODCŮ****§ 2**

(1) Do seznamu zprostředkovatelů může být

zapsána fyzická osoba, která splňuje podmínky stanovené v zákoně o kolektivním vyjednávání¹⁾) a která:

- a) je bezúhonná,
- b) má ukončené vysokoškolské vzdělání zpravidla právnického nebo ekonomického směru,
- c) má osobní vlastnosti, které dávají předpoklady pro řádné a nestranné vykonávání činnosti zprostředkovatele.

(2) Do seznamu zprostředkovatelů může být zapsána právnická osoba vybraná podle § 1, jestliže předmětem její činnosti je výzkumná, poradenská nebo organizátorská činnost, zejména v pracovněprávních, mzdových nebo sociálních věcech, a jestliže má pracovníky vhodné pro činnost zprostředkovatele, kteří splňují podmínky uvedené v odstavci 1 a s výkonem činnosti zprostředkovatele souhlasí.²⁾

(3) Zápis do seznamu zprostředkovatelů se provádí na dobu tří let.

(4) Zápis do seznamu zprostředkovatelů schvaluje ministr práce a sociálních věcí České republiky (dále jen „ministr“).

§ 3

(1) Do seznamu rozhodců může být zapsána fyzická osoba vybraná podle § 1, která splňuje podmínky stanovené v zákoně o kolektivním vyjednávání³⁾) a podmínky uvedené v § 2 odst. 1.

(2) Fyzická osoba může být zapsána do seznamu rozhodců jen tehdy, jestliže se úspěšně podrobila ověření svých odborných znalostí, zejména z pracovněprávní, mzdové a sociální oblasti.

§ 4

(1) Odborné znalosti fyzických osob pro činnost rozhodce ověřuje ministerstvo; za tímto účelem zřizuje ministr jako svůj poradní orgán komisi.

(2) Komise ověřuje odborné znalosti fyzických osob uvažovaných pro činnost rozhodce zpravidla osobním pohovorem.

(3) Předsedu komise a její členy jmenuje s jejich souhlasem a odvolává ministr.

(4) O výsledku ověření odborných znalostí fyzických osob pro činnost rozhodce vypracuje komise záznam, v němž uvede, zda fyzická osoba je způsobilá vykonávat činnost rozhodce.

(5) Zápis do seznamu rozhodců schvaluje na základě návrhu komise ministr.

(6) Ověření odborných znalostí fyzických osob pro činnost rozhodce se opakuje po třech letech.

§ 5

(1) Ze seznamu ministerstvo vyškrtně zprostředkovatele, jestliže:

- a) neplní podmínky uvedené v § 2,
- b) o to požádá,
- c) fyzická osoba zemře nebo právnická osoba zanikne,
- d) dlouhodobě a bezdůvodně nevykonává zprostředkovatelskou činnost.

(2) Ze seznamu vyškrtně též zprostředkovatele, který před uplynutím doby stanovené v § 2 odst. 3 nepožádá o opětné zapsání do seznamu zprostředkovatelů.

(3) Ze seznamu ministerstvo vyškrtně rozhodce, jestliže:

- a) neplní podmínky uvedené v § 3,
- b) nevykonával úspěšně ověření odborných znalostí (§ 4 odst. 6),
- c) o to požádá,
- d) zemře,
- e) dlouhodobě a bezdůvodně nevykonává rozhodcovskou činnost.

§ 6

Zprostředkovateli nebo rozhodci ministerstvo písemně oznámí zápis do seznamu zprostředkovatelů nebo rozhodců a vyškrtnutí z něj, jakož i výsledek ověření odborných znalostí rozhodce.

§ 7

Fyzická osoba zapsaná do seznamu zprostředkovatelů nebo do seznamu rozhodců může odmítnout určení ministerstva k výkonu činnosti zprostředkovatele nebo rozhodce v konkrétním sporu jen v případě, že namítne z vážných důvodů do sedmi dnů svoji podjatost. V takovém případě ministerstvo určí bez zbytečného odkladu jiného zprostředkovatele nebo rozhodce.

ČÁST TŘETÍ

ŘÍZENÍ PŘED ZPROSTŘEDKOVATELEM A ŘÍZENÍ PŘED ROZHODCEM

§ 8

(1) Žádost o řešení sporu zprostředkovatelem nebo rozhodcem se předkládá písemně. V žádosti musí být přesně vymezen předmět sporu a uveden předchozí postup při jeho řešení, doložený písemnými materiály; k žádosti musí být též připojeno písemné stanovisko druhé smluvní strany. Všechny písemné materiály

¹⁾ § 11 odst. 3 zákona č. 2/1991 Sb., o kolektivním vyjednávání.

²⁾ § 29 a § 36 odst. 1 zákoníku práce.

³⁾ § 13 odst. 3 zákona č. 2/1991 Sb.

se předávají zprostředkovateli nebo rozhodci ve dvojím vyhotovení.

(2) Smluvní strany⁴⁾ jsou povinny si poskytovat při zprostředkování nebo rozhodování sporu potřebnou součinnost.

§ 9

(1) Seznámení s předmětem sporu podle zákona o kolektivním vyjednávání⁵⁾ zahrnuje převzetí písemných podkladů potřebných pro řešení sporu.

(2) O seznámení s předmětem sporu a o přijetí žádosti o rozhodnutí ve sporu sepisují smluvní strany a zprostředkovatel nebo rozhodce zápis. Jeho součástí může být i dohoda o odměně zprostředkovatele.⁶⁾

§ 10

Návrh zprostředkovatele na řešení sporu⁷⁾ a rozhodnutí rozhodce⁸⁾ musí obsahovat:

- a) přesné označení smluvních stran,
- b) skutečnosti, o kterých se nemohou smluvní strany dohodnout,
- c) názor zprostředkovatele nebo výrok rozhodce,
- d) odůvodnění,
- e) datum,
- f) jméno a podpis.

§ 11

Činnost zprostředkovatele nebo rozhodce je nezastupitelná.

ČÁST ČTVRTÁ

UKLÁDÁNÍ KOLEKTIVNÍCH SMLUV VYŠŠÍHO STUPNĚ

§ 12

(1) Smluvní strana na straně zaměstnavatele⁹⁾ je povinna odevzdat kolektivní smlouvu vyššího stupně doručáním jejího textu do 14 dnů od jejího uzavření ministerstvu. Obdobně se postupuje i při změně kolektivní smlouvy vyššího stupně.

(2) Podle odstavce 1 se postupuje i pokud jde o rozhodnutí rozhodce týkající se kolektivní smlouvy vyššího stupně.

§ 13

Kolektivní smlouvy vyššího stupně ukládá ministerstvo podle smluvních stran a podle data uzavření. Rozhodnutí rozhodce se připojují k příslušné kolektivní smlouvě vyššího stupně.

ČÁST PÁTÁ

ZÁVĚREČNÉ USTANOVENÍ

§ 14

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. února 1991.

Ministr:

Ing. Horálek CSc. v. r.

17

SDĚLENÍ

federálního ministerstva zahraničních věcí

Federální ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 9. července 1948 byly na 31. zasedání generální konference Mezinárodní organizace práce přijaty Úmluva o organizaci služeb pro zprostředkování práce (č. 88) a úmluva o noční práci žen zaměstnaných v průmyslu (revidovaná 1948) (č. 89). Ratifikace Úmluv Československou republikou byly zapsány dne 12. června 1950 generálním ředitelem Mezinárodního úřadu práce. Podle svých článků 16 a 14 Úmluvy vstoupily pro Československou republiku v platnost dnem 12. června 1951.

České překlady Úmluv se vyhláší současně.

⁴⁾ § 3 zákona č. 2/1991 Sb.

⁵⁾ § 12 odst. 1 zákona č. 2/1991 Sb.

⁶⁾ § 12 odst. 3 zákona č. 2/1991 Sb.

⁷⁾ § 12 odst. 1 zákona č. 2/1991 Sb.

⁸⁾ § 13 odst. 5 zákona č. 2/1991 Sb.

⁹⁾ § 9 odst. 1 zákona č. 2/1991 Sb.

Úmluva o organizaci služeb pro zprostředkování práce

Generální konference Mezinárodní organizace práce, která byla svolána správní radou Mezinárodního úřadu práce do San Francisca a tam se sešla dne 17. června 1948 na svém třicátém prvním zasedání,

rozhodnuvši přijmout některé návrhy týkající se zprostředkování práce, jež jsou čtvrtým bodem jednacího pořadu zasedání,

stanovivši, že tyto návrhy budou mít formu mezinárodní úmluvy,

přijímá dne 9. července 1948 tuto úmluvu, která bude označována jako Úmluva o zprostředkování práce, 1948.

Článek 1

1. Každý členský stát Mezinárodní organizace práce, pro nějž je tato úmluva v účinnosti, bude provozovat bezplatné veřejné služby pro zprostředkování práce anebo dbát toho, aby takové služby byly provozovány.

2. Hlavní povinností služeb pro zprostředkování práce bude zajistit, kde je to potřeba v součinnosti s jinými zúčastněnými veřejnými nebo soukromými orgány, co nejlepší organizaci pracovního trhu jakožto neodlučitelnou součást celostátního programu dosažení a udržování plné zaměstnanosti a rozvoje a využívání výrobních zdrojů.

Článek 2

Organizace služeb pro zprostředkování práce bude sestávat z celostátní soustavy úřadoven pro zprostředkování práce řízených státním orgánem.

Článek 3

1. Soustava musí zahrnovat síť místních úřadoven a kde je to vhodné, také regionálních úřadoven v dostatečném počtu pro potřeby všech zeměpisných oblastí státu a vhodně umístěných pro zaměstnavatele i pracovníky.

2. Organizace sítě

a) bude přezkoumána:

- i) kdykoliv dojde k významným změnám v rozmístění hospodářské činnosti a pracujících obyvatelstva;
- ii) kdykoliv příslušný státní orgán považuje přezkoumání za žádoucí pro zhodnocení zkušeností získaných během zkušební doby; a

b) bude revidována, kdykoliv přezkoumání ukáže nutnost revize.

Článek 4

1. Prostřednictvím poradních komisí pro spolupráci zástupců zaměstnavatelů a pracovníků budou učiněna vhodná opatření týkající se organizace a provádění služeb pro zprostředkování práce, jakož i rozvoje politiky služeb pro zprostředkování práce.

2. Tato opatření stanoví zřízení jedné nebo více celostátních poradních komisí a je-li toho třeba, regionálních a místních komisí.

3. Zástupci zaměstnavatelů a pracovníků v těchto komisích budou jmenováni ve stejném počtu, a to po poradě s reprezentativními organizacemi zaměstnavatelů a pracovníků tam, kde takové organizace jsou.

Článek 5

Obecné zásady zprostředkování práce, pokud jde o upozorňování pracovníků na volná místa, budou určovány po poradě se zástupci zaměstnavatelů a pracovníků prostřednictvím poradních komisí uvedených v článku 4.

Článek 6

Zprostředkování práce bude organizováno tak, aby zajišťovalo účinný nábor a umísťování pracovníků. Za tím účelem bude:

- a) pomáhat pracovníkům nalézt vhodné zaměstnání a pomáhat zaměstnavatelům, aby získali vhodné pracovníky. Zejména musí podle pravidel ustavených v celostátním měřítku:
 - i) Registrovat uchazeče o zaměstnání, zaznamenávat jejich odbornou kvalifikaci, jejich zkušenost a jejich přání, uskutečňovat pohovory o zaměstnání, zjišťovat – je-li toho třeba – jejich tělesnou a odbornou způsobilost a pomáhat jim ve vhodných případech získat informace pro volbu povolání, odborný výcvik nebo přeškolení.
 - ii) Získávat od zaměstnavatelů přesné informace o volných místech, o nichž zaměstnavatelé rozumějí úřadovny pro zprostředkování práce, a o požadavcích, které musí splnit hledání pracovníci.
 - iii) Upozorňovat na volná místa uchazeče, kteří mají požadovanou odbornou a tělesnou způsobilost.
 - iv) Upozorňovat na uchazeče a na volná místa další úřadovny, jestliže první úřadovna není s to vhodně umístit uchazeče nebo vhodně obsadit volná místa anebo jestliže to odůvodňují jiné okolnosti.

- b) Přijímat přiměřená opatření na podporu:
- i) profesionální mobility za účelem přizpůsobení nabídky pracovních sil možnostem zaměstnání v různých povoláních;
 - ii) územní mobility za účelem nápomoci přemísťování pracovníků do oblastí, kde jsou vhodné možnosti zaměstnání;
 - iii) dočasných převodů pracovníků z jedné oblasti do jiné k vyrovnání místní dočasné nerovnováhy mezi nabídkou a poptávkou po pracovních silách;
 - iv) přemístění pracovníků z jedné země do jiné, pokud se na něm zúčastněné vlády dohodly.
- c) Shromažďovat a analyzovat – kde je to vhodné ve spolupráci s jinými orgány, jakož i se zaměstnavateli a s odborovými organizacemi – veškeré dosažitelné informace o stavu pracovního trhu a o jeho pravděpodobném vývoji, a to jak v celostátním měřítku, tak v různých odvětvích, povoláních a v oblastech a dávat tyto informace soustavně a rychle k dispozici veřejným orgánům, organizacím zaměstnavatelů a pracovníků, jakož i veřejnosti;
- d) spolupracovat při správě pojištění a pomoci v nezaměstnanosti a při provádění jiných opatření na podporu nezaměstnaným; a
- e) pomáhat podle potřeby jiným veřejným i soukromým orgánům při vypracovávání sociálních a hospodářských plánů k zajištění příznivé situace v zaměstnanosti.

Článek 7

Budou přijata opatření:

- a) aby se v rámci různých úřadoven pro zprostředkování práce umožnila specializace podle povolání a podle odvětví, jako je zemědělství nebo kterékoli jiné odvětví činnosti, v němž by tato specializace mohla být užitečná; a
- b) aby se náležitě vyhovělo potřebám zvláštních skupin uchazečů o zaměstnání, jako jsou osoby se změněnou pracovní schopností.

Článek 8

V rámci zprostředkování práce a poraden pro volbu povolání budou učiněna a rozvíjena zvláštní opatření vztahující se na mladistvé.

Článek 9

1. Personál úřadoven pro zprostředkování práce bude složen z veřejných zaměstnanců, jejichž postavení a služební podmínky je činí nezávislými na změnách vlády a na nevhodných vnějších vlivech, a zajišťují jim s ohledem na potřeby organizace trvalost zaměstnání.

2. Za podmínek stanovených vnitrostátním záko-

nodárstvím pro přijímání do veřejné služby budou zaměstnanci úřadoven pro zprostředkování práce přijímáni pouze s ohledem na jejich kvalifikaci pro výkon jejich funkce.

3. Způsob ověření této kvalifikace bude stanoven příslušným orgánem.

4. Zaměstnanci úřadoven pro zprostředkování práce budou přiměřeně školeni pro výkon svých funkcí.

Článek 10

Organizace pro zprostředkování práce a je-li to vhodné, také jiné veřejné úřady, budou ve spolupráci s organizacemi zaměstnavatelů a pracovníků i s jinými zúčastněnými orgány přijímat všechna možná opatření na podporu plného využívání možností služeb zprostředkování práce zaměstnavateli a pracovníky na základě dobrovolnosti.

Článek 11

Příslušné orgány přijmou potřebná opatření k zajištění účinné spolupráce mezi veřejnou organizací pro zprostředkování práce a soukromými nevydělečnými zprostředkovateli zaměstnání.

Článek 12

1. Jestliže území členského státu zahrnuje rozlehlé oblasti, v nichž pro řídké osídlení nebo pro nízký stupeň rozvoje příslušný orgán považuje za nepraktické uplatňovat ustanovení této úmluvy, může tyto oblasti výjmout z provádění úmluvy, a to buď celkově nebo s výjimkami, které se budou týkat určitých závodů nebo povolání a které bude považovat za vhodné.

2. Každý členský stát uvede v první roční zprávě o provádění této úmluvy, kterou podá na základě článku 22 ústavy Mezinárodní organizace práce, všechny oblasti, ohledně nichž se hodlá uchýlit k ustanovení tohoto článku, a uvede důvody, pro které se hodlá k tomuto ustanovení uchýlit. Po podání první zprávy se nebude moci žádný členský stát uchýlit k ustanovení tohoto článku, s výjimkou oblastí, které takto uvedl.

3. Každý členský stát, který se uchýlí k ustanovení tohoto článku, uvede v pozdějších ročních zprávách oblasti, ohledně nichž se zříká práva dovolávat se těchto ustanovení.

Článek 13

1. Pokud jde o území uvedená v článku 35 ústavy Mezinárodní organizace práce změněné aktem o změně ústavy Mezinárodní organizace práce z roku 1946, s výjimkou území uvedených v odstavcích 4 a 5 zmíněného takto pozměněného článku, každý členský stát organizace, který ratifikuje tuto úmluvu, zašle generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce současně s ratifikací úmluvy nebo v době co nejkratší po její ratifikaci prohlášení, v němž uvede:

- a) území, ohledně nichž se zavazuje provádět ustanovení úmluvy beze změny,
- b) území, u nichž se zavazuje provádět ustanovení úmluvy s výhradou změn a podrobnosti o těchto změnách,
- c) území, na nichž není možno úmluvu provádět a v těchto případech důvody, pro které ji není možno provádět,
- d) území, pro něž si vyhrazuje své rozhodnutí.

2. Závazky uvedené pod písmeny a) a b) prvního odstavce tohoto článku budou považovány za nedílnou součást ratifikace a budou mít stejné účinky.

3. Každý členský stát se může kdykoli novým prohlášením zcela nebo zčásti vzdát výhrad obsažených v jeho původním prohlášení na základě ustanovení pod písmeny b), c) a d) prvního odstavce tohoto článku.

4. Každý členský stát může v obdobích, během nichž lze tuto úmluvu vypovědět podle ustanovení článku 17, zaslat generálnímu řediteli nové prohlášení pozměňující v jakémkoli jiném směru znění kteréhokoli předchozího prohlášení a uvádějící údaje o současné situaci v takových územích.

Článek 14

1. Jestliže otázky, které upravuje tato úmluva, spadají do vlastní pravomoci orgánů nemetropolitního území, členský stát odpovědný za mezinárodní styky tohoto území v dohodě s vládou tohoto území může zaslat generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce prohlášení jménem tohoto území o přijetí závazků obsažených v této úmluvě.

2. Prohlášení o přijetí závazků obsažených v této úmluvě mohou být zaslána generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce:

- a) dvěma nebo více členskými státy organizace za území spadající pod jejich společnou pravomoc,
- b) každým mezinárodním orgánem zodpovídajícím za správu nějakého území na základě ustanovení Charty Spojených národů nebo jakéhokoliv jiného platného ustanovení týkajícího se tohoto území.

3. Prohlášení zaslana generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce podle ustanovení uvedených v předchozích odstavcích tohoto článku musí uvádět, zda ustanovení úmluvy budou prováděna na určitém území beze změny nebo se změnou. Pokud v prohlášení bude uvedeno, že ustanovení úmluvy budou prováděna se změnami, musí být podrobně uvedeno, v čem zmíněné změny spočívají.

4. Členský stát, členské státy nebo příslušný mezinárodní orgán se mohou pozdějším prohlášením zcela nebo částečně vzdát práva dovolávat se kterékoli změny uvedené v dřívějším prohlášení.

5. Členský stát, členské státy nebo příslušný mezinárodní orgán mohou v obdobích, během nichž lze tuto úmluvu vypovědět podle ustanovení článku 17, zaslat generálnímu řediteli nové prohlášení pozměňující v jakémkoli jiném směru znění kteréhokoli dřívějšího prohlášení a obsahující údaje o současném stavu, pokud jde o provádění této úmluvy.

Článek 15

Formální ratifikace této úmluvy budou oznámeny generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce a jím zapsány.

Článek 16

1. Tato úmluva zavazuje toliko členské státy Mezinárodní organizace práce, jejichž ratifikace byla zapsána generálním ředitelem.

2. Nabude účinnosti dvanáct měsíců poté, kdy generální ředitel zapíše ratifikace dvou členských států.

3. Pro každý další členský stát tato úmluva nabude účinnosti dvanáct měsíců od data, kdy byla zapsána jeho ratifikace.

Článek 17

1. Každý členský stát, který ratifikoval tuto úmluvu, může ji vypovědět po uplynutí deseti let ode dne, kdy tato úmluva poprvé nabyla účinnosti, písemným sdělením generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce, který je zapíše. Výpověď nabude účinnosti jeden rok po dni, kdy byla zapsána.

2. Každý členský stát, jenž ratifikoval tuto úmluvu a který nepoužije práva ji vypovědět podle tohoto článku během roku následujícího po uplynutí období deseti let, jak uvedeno v přechodím odstavci, bude vázán úmluvou na další desetileté období a poté ji bude moci vypovědět vždy po uplynutí desetiletého období za podmínek uvedených v tomto článku.

Článek 18

1. Generální ředitel Mezinárodního úřadu práce oznámí všem členským státům Mezinárodní organizace práce zápis všech ratifikací, prohlášení a výpovědí, které mu členové organizace sdělí.

2. Když bude členským státům Organizace sdělovat zápis druhé ratifikace, jež mu byla oznámena, generální ředitel upozorní členské státy Organizace na datum, kdy tato úmluva nabude účinnosti.

Článek 19

Generální ředitel Mezinárodního úřadu práce oznámí generálnímu tajemníkovi Spojených národů k zápisu podle článku 102 Charty Spojených národů úplné

údaje o všech ratifikacích, prohlášeních a výpovědích, které zapsal podle ustanovení předchozích článků.

Článek 20

Vždy, bude-li to považovat za nutné, správní rada Mezinárodního úřadu práce předloží generální konferenci zprávu o provádění této úmluvy a přezkoumá, zda je záhodno dát na pořad jednání generální konference otázku její úplné nebo částečné revize.

Článek 21

1. Přijme-li generální konference novou úmluvu revidující úplně nebo částečně tuto úmluvu a neustanoví-li nová úmluva jinak:

a) Ratifikace nové revidující úmluvy členským státem způsobí ipso iure okamžitou výpověď této úmluvy bez ohledu na ustanovení článku 17, a to s výhradou, že nová revidující úmluva nabude účinnosti.

b) Od doby, kdy nová revidující úmluva nabude účinnosti, tato úmluva přestane být členským státům otevřena k ratifikaci.

2. Tato úmluva však zůstane v platnosti co do formy a obsahu pro ty členské státy, které ji ratifikovaly a které neratifikovaly revidující úmluvu.

Článek 22

Anglické s francouzské znění této úmluvy mají stejnou platnost.

Úmluva č. 89

Úmluva o noční práci žen zaměstnaných v průmyslu (revidovaná 1948)

Generální konference Mezinárodní organizace práce, která byla svolána Správní radou Mezinárodního úřadu práce do San Francisca a tam se sešla dne 17. června 1948 na svém třicátém prvním zasedání,

rozhodnuvši se přijmout některé návrhy, týkající se částečné revize Úmluvy o noční práci (ženy), 1919, přijaté konferencí na prvním zasedání, a Úmluvy o noční práci (ženy) (revidované), 1934, přijaté konferencí na osmáctém zasedání, jež jsou devátým bodem jednacího pořadu zasedání,

stanovivši, že tyto návrhy budou mít formu mezinárodní úmluvy,

přijímá 9. července 1948 tuto úmluvu, která bude označována jako Úmluva o noční práci (ženy) (revidovaná), 1948:

ČÁST I. VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 1

(1) Pro účely této úmluvy budou za „průmyslové podniky“ považovány zejména:

- a) doly, lomy a jiné těžební podniky pro těžbu nerostů ze země,
- b) podniky, v nichž jsou výrobky vyráběny, upravovány, čistěny, opravovány, zdobeny, dokončovány, přizpůsobovány pro prodej, rozbíjeny nebo ničeny nebo v nichž se hmoty podrobují přeměně, včetně podniků na stavbu lodí, jakož i podniků na výrobu, přeměnu a vedení elektřiny nebo pohonné síly jakéhokoliv druhu,

c) podniky stavební a podniky civilního inženýrství, včetně prací při stavbě, opravě, údržbě, přestavbě a bourání.

(2) Příslušný úřad určí hranici mezi průmyslem na jedné straně a zemědělstvím, obchodem a ostatními neprůmyslovými činnostmi na straně druhé.

Článek 2

Pro účely této úmluvy znamená výraz „noc“ dobu alespoň jedenácti po sobě jdoucích hodin, zahrnujících časový úsek, určený příslušným orgánem, v trvání alespoň sedmi po sobě jdoucích hodin mezi desátou hodinou večer a sedmou hodinou ráno: příslušný orgán může stanovit různé časové úseky pro různé oblasti, odvětví, podniky nebo průmyslové obory nebo závody, avšak před určením časového úseku počínajícího po jedenácté hodině večer se poradí se zúčastněnými organizacemi zaměstnavatelů a pracovníků.

Článek 3

Ženy bez rozdílu věku nesmějí být zaměstnávány v noci v žádném veřejném nebo soukromém průmyslovém podniku nebo jeho pobočce s výjimkou podniků, v nichž jsou zaměstnávání jen členové těžce rodiny.

Článek 4

Článek 3 se nevztahuje:

- a) na případy vyšší moci, dojde-li v podniku k přerušení práce, které nebylo možno předvídat a k němuž nedochází pravidelně,

- b) na případy, kdy se zpracovávají suroviny nebo polotovary, které podléhají rychlé zkáze, je-li noční práce nutná na záchranu těchto látek před nevyhnutelnou ztrátou.

Článek 5

(1) Jestliže to v případě zvlášť závažných okolností vyžaduje zájem státu, vláda může dočasně zrušit zákaz noční práce žen po projednání se zúčastněnými organizacemi zaměstnavatelů a pracovníků.

(2) Toto dočasné zrušení vláda oznámí generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce v roční zprávě o provádění úmluvy.

Článek 6

Noční období uvedené v článku 2 může být zkráceno na deset hodin po šedesát dnů v roce v průmyslových podnicích, které jsou ovlivněny střídáním ročních období, a ve všech případech, kde to vyžadují výjimečné okolnosti.

Článek 7

V zemích, kde podnebí činí práci ve dne zvláště obtížnou, může být noční období kratší nežli noční období stanovené články výše uvedenými, jestliže se poskytne náhradní odpočinek ve dne.

Článek 8

Tato úmluva se nevztahuje:

- a) na ženy, které zaujímají řídicí místa nebo místa technické povahy, spojená s odpovědností;
- b) na ženy zaměstnané ve zdravotnictví a v sociálních službách, které obvykle nekonají ruční práci.

ČÁST II. ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ PRO NĚKTERÉ ZEMĚ

Článek 9

V zemích, ve kterých se žádný zákonný předpis nevztahuje na noční práci žen v průmyslových podnicích, může prozatímne a nejvýše po období tří let výraz „noc“ označovat podle rozhodnutí vlády dobu pouze deseti hodin, která bude zahrnovat časový úsek, určený příslušným orgánem, alespoň sedmi po sobě jdoucích hodin mezi desátou hodinou večer a sedmou hodinou ráno.

Článek 10

(1) Ustanovení této úmluvy se vztahují na Indii s výjimkou změn, uvedených v tomto článku.

(2) Zmíněná ustanovení se vztahují na veškerá území, na nichž má zákonodárny orgán Indie kompetenci je provádět.

(3) Výraz „průmyslový podnik“ zahrnuje:

- a) továrny, tak jak jsou definovány v zákoně Indie o továrnách,
- b) doly, na které se vztahuje zákon Indie o dolech.

Článek 11

(1) Ustanovení této úmluvy se vztahují na Pákistán s výjimkou změn uvedených v tomto článku.

(2) Zmíněná ustanovení se vztahují na veškerá území, na nichž má zákonodárny orgán Pákistánu kompetenci je provádět.

(3) Výraz „průmyslový podnik“ zahrnuje:

- a) továrny, tak jak jsou definovány v zákoně o továrnách,
- b) doly, na které se vztahuje zákon o dolech.

Článek 12

(1) Mezinárodní konference práce může na každém zasedání, na němž je tento bod zařazen na pořad jednání, přijmout dvoutřetinovou většinou návrhy na změnu jednoho nebo více předchozích článků části II této úmluvy.

(2) Ve všech návrzích na změnu bude uveden členský stát nebo členské státy, na něž se návrh vztahuje, a tyto návrhy budou do jednoho roku anebo za výjimečných okolností do osmnácti měsíců od skončení zasedání konference předloženy příslušným členským státem nebo členskými státy, příslušnému orgánu nebo orgánům, k uzákonění nebo k přijetí jiných opatření.

(3) Členský stát, který dosáhne souhlasu příslušného orgánu nebo orgánů, oznámí ratifikaci změny generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce k zápisu.

(4) Jakmile bude takový návrh změny ratifikován členským státem nebo členskými státy, na něž se vztahuje, nabude účinnosti jakožto změna této úmluvy.

ČÁST III. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 13

Formální ratifikace této Úmluvy budou oznámeny generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce a jím zapsány.

Článek 14

(1) Tato úmluva zavazuje toliko členské státy Mezinárodní organizace práce, jejichž ratifikace byla zapsána generálním ředitelem.

(2) Nabude účinnosti dvanáct měsíců poté, kdy generální ředitel zapíše ratifikace dvou členských států.

(3) Pro každý další členský stát tato úmluva nabude účinnosti dvanáct měsíců od data, kdy byla zapsána jeho ratifikace.

Článek 15

(1) Každý členský stát, který ratifikoval tuto úmluvu, může ji vypovědět po uplynutí deseti let ode dne, kdy tato úmluva poprvé nabyla účinnosti, písemným sdělením generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce, který je запиše. Výpověď nabude účinnosti jeden rok po dni, kdy byla zapsána.

(2) Každý členský stát, jenž ratifikoval tuto úmluvu a který nepoužije práva ji vypovědět podle tohoto článku během roku následujícího po uplynutí období deseti let, jak uvedeno v předchozím odstavci, bude vázán úmluvou na další desetileté období a poté ji bude moci vypovědět vždy po uplynutí desetiletého období za podmínek uvedených v tomto článku.

Článek 16

(1) Generální ředitel Mezinárodního úřadu práce oznámí všem členským státům Mezinárodní organizace práce zápis všech ratifikací a výpovědí, které mu členové organizace sdělí.

(2) Když bude členským státům Organizace sdělovat zápis druhé ratifikace, jež mu byla oznámena, generální ředitel upozorní členské státy Organizace na datum, kdy tato úmluva nabude účinnosti.

Článek 17

Generální ředitel Mezinárodního úřadu práce

oznámi generálnímu tajemníkovi Spojených národů k zápisu podle článku 102 Charty Spojených národů úplné údaje o všech ratifikacích a výpovědích, které zapsal podle ustanovení předchozích článků.

Článek 18

Vždy, bude-li to považovat za nutné, Správní rada Mezinárodního úřadu práce předloží generální konferenci zprávu o provádění této úmluvy a přezkoumá, zda je záhodno dát na pořad jednání generální konference otázku její úplné nebo částečné revize.

Článek 19

(1) Přijme-li generální konference novou úmluvu revidující úplně nebo částečně tuto úmluvu a neustanoví-li nová úmluva jinak:

- a) ratifikace nové revidující úmluvy členským státem způsobí ipso iure okamžitou výpověď této úmluvy bez ohledu na ustanovení článku 15, a to s výhradou, že nová revidující úmluva nabude účinnosti;
- b) od doby, kdy nová revidující úmluva nabude účinnosti, tato úmluva přestane být členským státům otevřena k ratifikaci.

(2) Tato úmluva však zůstane v platnosti co do formy a obsahu pro ty členské státy, které ji ratifikovaly a které neratifikovaly revidující úmluvu.

Článek 20

Anglické a francouzské znění této úmluvy mají stejnou platnost.

Vydavatel: Federální ministerstvo vnitra - **Redakce:** Nad štolou 3, poštovní schránka 21/SB, 170 34 Praha 7 - Holešovice, telefon (02) 37 69 71 a 37 88 77, telefax (02) 37 88 77 - **Administrace:** SEVT, s. p., Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon (02) 53 38 41-9, telefax (02) 53 10 14, 53 00 26, telex 123518 - Vychází podle potřeby - **Roční zálohované předplatné činí 480,- Kčs** a je stanoveno za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku - **Účet pro předplatné:** Komerční banka Praha 1, účet č. 19-706-011 - Novinová sazba povolena poštou Praha 07, číslo 313348 BE 55 - **Tisk:** Tiskárna federálního ministerstva vnitra - Dohlédací pošta Praha 07.

Distribuce předplatitelům: SEVT, s. p., Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon 53 38 41-9, telefax 531014, 530026, telex 123518 - Požadavky na zrušení odběru a změnu počtu výtisků pro nadcházející ročník je třeba uplatnit do 15. 11. kalendářního roku. Změny adres se provádějí do 15 dnů. V písemném styku vždy uvádějte číslo vyučtování - Požadavky na nové předplatné budou vyřízeny do 15 dnů a dodávky budou zahájeny od nejbližší částky po tomto datu - Reklamacie je třeba uplatnit písemně do 15 dnů od data rozeslání. - Jednotlivé částky lze na objednávku obdržet v obyčtovém středisku SEVT, Svatoslavova 7, 140 83 Praha 4 - Nusle, telefon 43 36 15, za hotové v prodejnách SEVT: Praha 2, Bruselská 2, telefon (02) 25 84 93 - Brno, Česká 14, telefon (05) 265 72 - Karlovy Vary, Sokolovská 53, telefon (017) 268 95, v prodejnách Knihy: Olomouc, nám. Míru 5, Ostrava, Dimitrova 14 - Ostrava, Výškovická ul., obchodní pavilóny a ve vybrané síti prodejen PNS.